

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1986-1987

23 DECEMBER 1986

VOORSTEL VAN DECREET

— van de heer A. Denys —

houdende erkenning van het recht van de leden van
de Vlaamse Raad om inzage te nemen van overheidsdocumenten

ADVIES

van de Raad van State

RAAD VAN STATE

Kabinet van de
Eerste Voorzitter
L.17.262/8

Brussel, 15 december 1986

Mijnheer de Voorzitter,

In antwoord op uw brief van 23 april 1986, heb ik de eer U hierbij een uitgifte te zenden van het advies van de Raad van State over een voorstel van decreet houdende erkenning van het recht van de leden van de Vlaamse Raad om inzage te nemen van overheidsdocumenten.

Met mijn gans bijzondere hoogachting,

De Eerste Voorzitter,
F.-M. REMION

De heer Voorzitter van de Vlaamse Raad

Zie :
110 (19854986)
— Nr. 1 : Voorstel van decreet

KONINKRIJK BELGIE

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

De Raad van State, afdeling wetgeving, achtste kamer, op 24 april 1986 door de Voorzitter van de Vlaamse Raad verzocht hem van advies te dienen over een voorstel van decreet „houdende erkenning van het recht van de leden van de Vlaamse Raad om inzage te nemen van overheidsdocumenten”, heeft op 12 november 1986 het volgend advies gegeven :

1. Het voorstel van decreet heeft in hoofdzaak tot doel de leden van de Vlaamse Raad het recht te verlenen inzage te nemen van de overheidsdocumenten ; dit zijn, volgens het voorstel, „de documenten die betrekking hebben op beslissingen getroffen door de leden van de Vlaamse Executieve, alsmede door hun gemachtigde ambtenaren”. De mededeling van documenten, aldus nog het voorstel, „dient te worden verboden in die gevallen waarin zulks strijdig is met het vertrouwelijk karakter van bepaalde gegevens of afbreuk doet aan onontbeerlijke eisen voor de goede werking van de openbare dienst”.

2.1. Het voorstel doet de vraag van algemene aard rijzen over de bevoegdheid van de Vlaamse Raad om een dergelijk inzagerecht van overheidsdocumenten in het rechtssysteem te introduceren.

2.2. Het voorgestelde inzagerecht kan alleen beschouwd worden als een vorm van toezicht van de verkozen vertegenwoordigende instelling op het met een bestuursfunctie bekleed uitvoerend orgaan.

Tot het wezen van de parlementaire democratie behoort inderdaad dat een dergelijk toezicht moet kunnen worden uitgeoefend, maar slechts mits de eigen opdracht en de eigen verantwoordelijkheid van beide instellingen worden geëerbiedigd in een relatie van evenwichtige samenwerking. Het komt het uitvoerend orgaan, hier de Executieve, toe te besturen, dit is alle beschikkingen te nemen en overeenkomsten te sluiten ter toepassing, resp. alle verordeningen te maken ter uitvoering van de normen, begrotingen en verdragen die de vertegenwoordigende instelling, hier de Vlaamse Raad, heeft goedgekeurd. De bevoegdheidsverdeling tussen de Raad en de Executieve vereist een ruimte binnen welke de Executieve haar toepassings- en uitvoeringsbeslissingen kan overwegen, voorbereiden, ontwerpen en uiteindelijk nemen, zonder inmenging van de Raad.

De Raad van zijn kant mag over al deze beslissingen zijn toezicht uitoefenen en hij beschikt daartoe over alle middelen die op nationaal niveau de Kamers toebehoren krachtens de Grondwet of krachtens het uit de grondwettelijke praktijk gegroeid gewoonterecht.

Die middelen zijn uitgebreid, verscheiden en ingrijpend. Zo kunnen de Kamers de aanwezigheid van de ministers vorderen, overeenkomstig artikel 88 van de Grondwet. Aan de ministers kunnen, op die grondslag, vragen worden gesteld, zo mondelinge als schriftelijke. Er mogen interpellaties worden gehouden die kunnen leiden tot het ontslag van de betrokken minister of ministers of van de gehele Regering. De ministers zijn inderdaad verantwoordelijk voor elke akte van de Koning die zij medeondertekenen en uiteraard voor elke handeling die zij op hun eigen gezag stellen. Bovendien kent artikel 40 van de Grondwet elke Kamer het recht van onderzoek toe dat, overeenkomstig de wet van 3 mei 1880, diepgaand en haast inquisitoriaal kan worden uitgeoefend en waarbij alle gegevens, ook geschriften, kunnen worden opgevraagd en onderzocht.

De Raden van de Gemeenschappen en de Gewesten beschikken, krachtens de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, over dezelfde middelen van informatie en onderzoek ten aanzien van de Executieven. Krachtens artikel 37 van de bijzondere wet kan de Raad de aanwezigheid van de leden van de Executieve vorderen. De Executieve, evenals elk lid ervan, is verantwoordelijk ten aanzien van de Raad, zo luidt artikel 70 van de bijzondere wet. Artikel 71 sluit daarbij aan door te stellen dat de Raad te allen tijde een motie van wantrouwen kan aannemen tegen de Executieve of één of meer van haar leden. Het stellen van mondelinge en schriftelijke vragen hoort, zoals in de Kamers, tot de onbetwiste bevoegdheid van de Raden alsmede tot de doordeweekse praktijk. Elke Raad heeft bovendien, luidens artikel 40 van de bijzondere wet, het recht van onderzoek dat even ver kan strekken als dat welke de Kamers uitoefenen.

Nieuwe middelen van toezicht zijn van aard om het delicate institutionele evenwicht dat door de Grondwetgever en, in zijn navolging, door de bijzondere wetgever is tot stand gebracht, te verstoren. Alleen een grondwetswijziging zou nieuwe controlemiddelen kun-

nen introduceren in de relatie tussen de Kamers en de Regering en alleen een wijziging van de bijzondere wet zou een dergelijke vernieuwing kunnen brengen in de relatie tussen de Raden en de Executieven der Gemeenschappen en Gewesten.

Wat door het voorstel wordt beoogd, kan derhalve niet bij decreet worden verwezenlijkt.

De kamer was samengesteld uit

de heren : P. VERMEULEN, **voorzitter**,

J. NIMMEGEERS, W. DEROOVER, **staatsraden**,

J. GIJSSELS, J. HERBOTS, **assessoren van de afdeling wetgeving**,

mevrouw : F. LIEVENS, **griffier**.

Het verslag werd uitgebracht door de heer M. VAN DAMME, **adjunct-auditeur**.

De Griffier,

F. LIEVENS

De Voorzitter,

P. VERMEULEN
